

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ.

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αρχαιότητα»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Με τους αγώνες θεμελιώνεται το ιδανικό της ευγενικής άμιλλας, που θα αποτελέσει τη βάση της αγωγής των νέων σ' όλες τις ελληνικές πόλεις και το κύριο κίνητρο για την καλλιέργεια και μέγιστη δυνατή ανάπτυξη των σωματικών, ψυχικών και διανοητικών ικανοτήτων του ανθρώπου. Κανένας άλλος λαός, πριν και μετά τους Έλληνες, δεν έθεσε έναν τέτοιο στόχο και μάλιστα σε τόση αποκλειστικότητα και ένταση. Και σε κανέναν άλλο λαό η επιβράβευση του ιδανικού αυτού, το στεφάνι της νίκης, δε στάθηκε τόσο σταθερά το ύψιστο αγαθό ανάμεσα σε όλους τους θησαυρούς του κόσμου, που θα μπορούσαν να χορηγήσουν οι θεοί στον άνθρωπο. Το αγωνιστικό στοιχείο υπήρξε ο βασικός παράγοντας για τη διαμόρφωση του ελληνικού πολιτισμού στο σύνολό του, γιατί σ' αυτό οφείλεται κάθε σπουδαία επίτευξη όχι μόνο στην άθληση, αλλά και στα γράμματα, στις τέχνες, στην πολιτική και σε κάθε άλλη εκδήλωση της ζωής.

Ό,τι ο ελληνικός κόσμος ονειρεύτηκε και άσχισε να αποκτήσει, την ενότητα και την ειρήνη, πραγματοποιήθηκε στα ελληνικά ιερά που ήταν και τα αγωνιστικά κέντρα, και προπάντων στο Ιερό της Ολυμπίας. Όσο διαρκούσε η ιερή εκεχειρία οι Έλληνες, κάτω από την άορατη παρουσία και προστασία των θεών, παραμέριζαν τις διαμάχες τους και επιδίδονταν σε ειρηνικά έργα. Ο διαλυτικός ανταγωνισμός και το αλληλοσπάραγμα έδιναν τη θέση τους για λίγο χρόνο στην ευγενική και δημιουργική άμιλλα. Κατά το διάστημα αυτό σοφοί και λόγιοι είχαν την ευκαιρία να διαβάσουν στην Ολυμπία τα έργα τους και να προτρέψουν τους Έλληνες σε ομόνοια. Και εδώ βρίσκεται η μεγάλη προσφορά του Ιερού της Ολυμπίας. Στο χώρο της συνειδητοποίησης οι Έλληνες την πνευματική τους ενότητα πάνω από τις επιμέρους διαφορές που τους χώριζαν. Η Ολυμπία δεν οδήγησε βέβαια σε μια πανελλήνια πολιτική ένωση, κατόρθωσε όμως κάτι σπουδαιότερο: να επιβληθούν και να αποκρυσταλλωθούν τα κοινά χαρακτηριστικά του ελληνικού πνεύματος, παρά τις αντιδικίες, τους ανταγωνισμούς και τον κατακερματισμό των Ελλήνων στις εχθρικές και απομονωμένες μεταξύ τους ελληνικές πόλεις.

Η Ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων, Εκδοτική Αθηνών, 1976

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

- 1) α) Τι πρόσφεραν οι Ολυμπιακοί Αγώνες στον πολιτισμό που δημιούργησαν οι Έλληνες και με ποια ιδανικά τον εμπλούτισαν;
β) Τι ήταν στην Αρχαιότητα η **εκεχειρία**;
[Μονάδες 2,5]
- 2) Να βρείτε τα δομικά μέρη (θεματική πρόταση, λεπτομέρειες, κατακλείδα) της 2^{ης} παραγράφου.
[Μονάδες 2,5]
- 3) i. α) Να χαρακτηρίσετε την πρόταση που δίνεται στην ονομαστική και τη ρηματική της φράση: «Το αγωνιστικό στοιχείο υπήρξε ο βασικός παράγοντας για τη διαμόρφωση του ελληνικού πολιτισμού στο σύνολό του».
β) Να αναγνωρίσετε το συντακτικό ρόλο των υπογραμμισμένων λέξεων στις παρακάτω φράσεις:
 - Όσο διαρκούσε η ιερή εκεχειρία ...

- ... να διαβάσουν στην Ολυμπία τα έργα τους.
 - Το αγωνιστικό στοιχείο υπήρξε ο βασικός παράγοντας.
- ii. Να συμπληρώσετε στα ακόλουθα ουσιαστικά τις πτώσεις που ζητούνται μέσα στις παρενθέσεις και να τα διακρίνετε σε ισοσύλλαβα και ανισοσύλλαβα:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

άνθρωπο (γεν. ενικού και αιτιατ. πληθυντικού)
πνεύματος (ονομαστ. πληθυντικού)

[Μονάδες 2,5]

- 4) Να βρείτε τα προθήματα των λέξεων:

αποτελέσει, επιβράβευση, διαμόρφωση, αόρατη, προτρέψουν

[Μονάδες 2,5]

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Να περιγράψετε έναν αθλητικό αγώνα που παρακολούθησατε στην τηλεόραση. Τι σας εντυπωσίασε περισσότερο και τι συναισθήματα σας προκάλεσε; Η περιγραφή σας θα διαβαστεί στην τάξη (250 λέξεις περίπου).

[Μονάδες 10]

